

Spółdzielcza Grupa Bankowa
Bank Spółdzielczy w Poniecu

INFORMACJA Z ZAKRESU PROFILU RYZYKA I POZIOMU KAPITAŁU
BANKU SPÓLDZIELCZEGO W PONIECU
WEDŁUG STANU NA DZIEŃ 31.12.2019 ROKU

Poniec, lipiec 2020r.

I. Informacje ogólne

1. Bank Spółdzielczy w Poniecu z siedzibą w Poniecu ul. Kościuszki 12, 64-125 Poniec zwany dalej „Bankiem”, wpisany jest do Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod nr KRS 0000076440. Bank oznakowany jest numerem REGON 000505088, numerem NIP 696-001-59-43.
2. Bank zrzeszony jest z SGB-Bankiem S.A. z siedzibą w Poznaniu. Bank jest Uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnienie płynności i wypłacalności. Bank obejmuje swoim działaniem tylko terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
3. W 2019 roku Bank Spółdzielczy w Poniecu prowadził działalność operacyjną w ramach jednostek organizacyjnych zlokalizowanych w niżej wymienionych placówkach:
 - a) Centrala: Bank Spółdzielczy w Poniecu, ul. Kościuszki 12, 64-125 Poniec,
 - b) Oddziały:
 - Oddział w Poniecu, ul. Kościuszki 12, 64-125 Poniec,
 - Oddział w Bojanowie, ul. Rynek 20, 63-940 Bojanowo,
 - Oddział w Czempiniu, ul. Kościelna 18, 64-020 Czempień,
 - Oddział w Osiecznej, ul. Rynek 1, 64-113 Osieczna,
 - c) Punkt kasowy w Kąkolewie, ul. Krzywińska 12, Kąkolewo, 64-113 Osieczna.Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem bankowości internetowej.
4. Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości. Informacje podlegające ujawnieniu w myśl Międzynarodowych Standardów rachunkowości nie dotyczą Banku.
5. Bank nie sporządza skonsolidowanego sprawozdania finansowego.
6. Bank w ramach niniejszej Informacji nie odstąpił od ujawniania jakichkolwiek informacji, które uznałby za nieistotne, zastrzeżone lub poufne.
7. Informacje ujęte w niniejszym dokumencie prezentowane są za okres od 01.01.2019r. do 31.12.2019r. (wg stanu na 31.12.2019r.).
8. Bank nie prowadzi działalności handlowej.

II. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem

II.1 Strategia i procesy zarządzania ryzykiem

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd wewnętrzne strategię i procedury, które odnoszą się do identyfikacji, pomiaru i monitorowania istotnych rodzajów ryzyka. Do rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne, zaliczane są:
 - 1) ryzyko kredytowe;
 - 2) ryzyko operacyjne, w tym ryzyko modeli;

- 3) ryzyko walutowe;
- 4) ryzyko koncentracji;
- 5) ryzyko płynności;
- 6) ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym;
- 7) ryzyko kapitałowe;
- 8) ryzyko braku zgodności.

Strategie i procesy w zakresie zarządzania istotnymi rodzajami ryzyka

⇒ Ryzyko kredytowe, w tym koncentracji:

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym niż 6%,
- utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi i odpisami na odsetki należności zagrożonych od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych i samorządowych na poziomie co najmniej 33%
- ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym;
- utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;
- utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na maksymalnym poziomie 85 % ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania,
- dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;

- bezwzględne przestrzeganie limitów koncentracji dużych ekspozycji określonych w CRR.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
- ograniczanie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 140 % uznanego kapitału;
- ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- utrzymywanie wskaźnika jakości ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (udział zagrożonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w całym portfelu EKZH) na poziomie nie wyższym niż 7 %;
- zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 80 % ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl) nie przekracza :
 - a) dla kredytów z okresem kredytowania do 60 miesięcy:
 - 60% - w przypadku, gdy dochód klienta nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - 70% - w przypadku, gdy dochód klienta przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw i nie przekracza dwukrotności miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - 80% - w przypadku, gdy dochód klienta przekracza dwukrotność miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - b) dla kredytów z okresem kredytowania powyżej 60 miesięcy:
 - 55% - w przypadku, gdy dochód klienta nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,

- 65% - w przypadku, gdy dochód klienta przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw i nie przekracza dwukrotności miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
- 70% - w przypadku, gdy dochód klienta przekracza dwukrotność miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.
- stosowanie szczegółowych limitów LtV na maksymalnym poziomie:
 - a) dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych:
 - 70% gdy okres kredytowania jest powyżej 20 lat, nie więcej niż 30 lat,
 - 80% gdy okres kredytowania nie przekracza 20 lat,
 - 90% - w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona, lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP
 - b) dla ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych
 - 75% lub,
 - 80% - w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach komercyjnych, gdy część ekspozycji przekraczająca 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona, lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,
 - c) bez względu na zapisy zawarte w ppkt. a) ora b) przyjmuje się odrębne poziomy wskaźnika LtV dla następujących produktów kredytowych:
 - 60% - dla pożyczki hipotecznej
 - 60% - dla kredytów konsumpcyjnych zabezpieczonych hipotecznie
- kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów detalicznych i rolników, preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci gruntów rolnych i nieruchomości mieszkalnych, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 30 lat;
- stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- wdrożenie, weryfikacja i aktualizacja zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;

- utrzymywanie wskaźnika jakości detalicznych ekspozycji kredytowych (udział zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych w całym portfelu DEK) na poziomie nie wyższym niż 2,5%;
- zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 7 % ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na 7 lat;
- udzielanie kredytów detalicznych tym klientom w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl) nie przekracza:
 - a) dla kredytów z okresem kredytowania do 60 miesięcy:
 - 60% - w przypadku, gdy dochód klienta nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - 70% - w przypadku, gdy dochód klienta przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw i nie przekracza dwukrotności miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - 80% - w przypadku, gdy dochód klienta przekracza dwukrotność miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - b) dla kredytów z okresem kredytowania powyżej 60 miesięcy:
 - 55% - w przypadku, gdy dochód klienta nie przekracza jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - 65% - w przypadku, gdy dochód klienta przekracza poziom jednego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw i nie przekracza dwukrotności miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw,
 - 70% - w przypadku, gdy dochód klienta przekracza dwukrotność miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw.

⇒ Ryzyko operacyjne

Celem strategicznym w zakresie ryzyka operacyjnego jest:

- 1) optymalizacja efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- 2) racjonalizacja kosztów;
- 3) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- 4) automatyzacja procesów realizowanych w Banku, pozwalająca w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- 5) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- 1) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- 2) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- 3) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- 4) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
- 5) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- 6) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

⇒ **Ryzyko walutowe**

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- 1) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- 2) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- 3) minimalizowanie ryzyka walutowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
- 2) prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
- 3) utrzymywanie relatywnie wysokiego poziomu aktywów płynnych w walutach obcych;
- 4) podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym;
- 5) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

⇒ Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji,

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- realizowanie strategii finansowania,
- utrzymywanie przez Bank nadwyżki aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności);
- pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym w Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy;
- utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne z zachowaniem limitu przyjętego w Systemie Ochrony;
- utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów nad skumulowanymi pasywami w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku;
- identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

Bank przyjmuje następującą strategię finansowania:

- 1) głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych;
- 2) Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów;
- 3) Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania;
- 4) Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;
- 5) w sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

⇒ Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- optymalizacja wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej, lecz nie więcej niż 30% annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka przeszacowania oraz 0,80% annualizowanego wyniku odsetkowego dla ryzyka bazowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- a) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- b) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa),
 - oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego).

⇒ Ryzyko kapitałowe

Długoterminowe cele kapitałowe Banku:

- Bank zobowiązany jest do utrzymywania:
 - kapitału założycielskiego w wysokości nie niższej niż równowartość 1.000.000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym;
 - sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości: kapitał regulacyjny, kapitał wewnętrzny;
 - współczynników kapitałowych na poziomie co najmniej minimum regulacyjnego: współczynnik kapitału podstawowego Tier I – 4,5%; współczynnik kapitału Tier I – 6%; łączny współczynnik kapitałowy – 8%
- dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- ograniczenie wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa przy założeniu braku prowadzenia działalności handlowej;
- posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 14,00%;
- posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie 11,50%;
- posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie 10,00%;

- obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 69%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika kapitałowego na minimalnym poziomie 11,59%;
- dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy stanowił minimum 90% funduszy Tier I;
- przekazywanie na fundusze własne minimum 90% nadwyżki bilansowej;
- dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego, zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni;
- ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla pozostałych celów długoterminowych.
- posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku według stanu sumy bilansowej na koniec roku poprzedzającego przydział akcji nowej emisji;
- nie angażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego,
- utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL.

⇒ **Ryzyko braku zgodności**

1. Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

- 1) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi;
- 2) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- 3) dążenie i dbałość o:
 - a) wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
 - b) pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - c) przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - d) stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank,

2. Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- 2) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- 3) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- 4) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

3. Za nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności w Banku, jak też za nadzór nad działaniami komórki ds. zgodności odpowiada Prezes Zarządu Banku.

II.2 Struktura i organizacja zarządzania ryzykiem, w tym informacje na temat jej uprawnień i statutu lub innych rozwiązań w tym względzie

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych;
 - b) działalność Stanowiska do spraw zgodności,
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną:

- 1) w ramach pierwszego poziomu zarządzania funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - a) Główny księgowy,
 - b) Zespół finansowo-księgowy i sprawozdawczości,
 - c) Oddziały,
 - d) Stanowisko ds. informatyki,
 - e) Stanowisko ds. kadr i samorządu.
- 2) w ramach drugiego poziomu zarządzania funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - a) Stanowisko ds. analiz ryzyka,
 - b) Stanowisko ds. monitoringu,
 - c) Zespół analityków kredytowych,
 - d) Stanowisko ds. zgodności.

Rada Nadzorcza:

- 1) zatwierdza, określony przez Zarząd, akceptowalny ogólny poziom ryzyka oraz monitoruje jego przestrzeganie;
- 2) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd, strategię zarządzania Bankiem oraz nadzoruje jej przestrzeganie;
- 3) zatwierdza, przyjętą przez Zarząd Banku, strategię zarządzania ryzykiem oraz monitoruje jej przestrzeganie;
- 4) sprawuje nadzór nad opracowaniem, przyjęciem i wdrożeniem procedur, na podstawie których funkcjonować ma w Banku system zarządzania ryzykiem; nadzoruje ich przestrzeganie;

- 5) wybiera członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
- 6) monitoruje skuteczność czynności wykonywanych przez członków Zarządu w związku z realizacją ich zadań w zakresie systemu zarządzania Bankiem;
- 7) sprawuje nadzór nad wykonywaniem przez członków Zarządu obowiązków, w tym w szczególności w ramach przypisanych im obowiązków na pierwszym poziomie i drugim poziomie;
- 8) określa zasady raportowania do Rady Nadzorczej o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, po uprzednim przedstawieniu propozycji przez Zarząd, w sposób umożliwiający nadzorowanie systemu zarządzania ryzykiem w Banku;
- 9) zatwierdza zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych w odniesieniu do poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 10) corocznie ocenia adekwatność i skuteczność systemu zarządzania ryzykiem.

Zarząd:

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem, w tym:

- 1) określa bieżącą i przyszłą gotowość Banku do podejmowania ryzyka;
- 2) opracowuje i przyjmuje strategię zarządzania ryzykiem;
- 3) odpowiada za opracowanie, przyjęcie i wdrożenie procedur dotyczących zarządzania oraz zapewnienie wdrożenia planów w zakresie systemu zarządzania ryzykiem opracowuje i akceptuje politykę oraz zapewnia wdrożenie procedur; monitoruje ich przestrzeganie;
- 4) odpowiada za oszacowanie kapitału wewnętrznego na poziomie zapewniającym pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka;
- 5) zapewnia strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka i umożliwiającą skuteczne wykonywanie zadań, w tym: wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, zapewniający niezależność zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie od zarządzania ryzykiem na drugim poziomie;
- 6) nadzoruje zarządzanie ryzykiem na pierwszym i drugim poziomie;
- 7) nadzoruje wielkość i profil ryzyka w Banku;
- 8) ustanawia odpowiednie zasady raportowania, w tym zasady raportowania Zarządu do Rady Nadzorczej; ustanawia zasady raportowania przez jednostki organizacyjne, komórki organizacyjne oraz stanowiska organizacyjne Banku o rodzajach i wielkości ryzyka w działalności, w sposób umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka w Banku;
- 9) wprowadza niezbędne korekty i udoskonalenia systemu zarządzania w przypadku zmiany wielkości i profilu ryzyka w działalności Banku oraz czynników otoczenia gospodarczego lub wykrycia nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania;
- 10) odpowiada za opracowanie, wprowadzanie oraz aktualizację polityki wynagrodzeń;
- 11) zatwierdza przyjęte rodzaje limitów oraz ich wysokość;

- 12) przekazuje Radzie Nadzorczej, okresowe informacje przedstawiające w sposób rzetelny, przejrzysty i syntetyczny rodzaje i wielkość ryzyka w działalności Banku; jednym z elementów informacji zarządczej jest raport z realizacji apetytu na ryzyko.

Zarządzanie ryzykiem w Banku zorganizowane jest w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.

Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w Strategii zarządzania ryzykiem oraz zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Banku.

Komitet Kredytowy realizuje zadania opisane w jego regulaminie funkcjonowania.

Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

II.3. Zakres i charakter systemów raportowania i pomiaru ryzyka

1) ryzyko kredytowe (w tym ryzyko koncentracji, detalicznych ekspozycji kredytowych, ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie)

Za obszar ryzyka kredytowego w Banku odpowiadają:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad pomiarem i monitorowaniem ryzyka kredytowego oraz w zakresie nadzoru nad analizami kredytowymi;
- 2) Wiceprezes Zarządu w zakresie nadzoru nad działalnością handlową (sprzedażą kredytów).

Bank zarządza ryzykiem kredytowym w dwóch aspektach:

- ryzyka pojedynczej transakcji;
- ryzyka portfela kredytowego.

Na proces zarządzania ryzykiem pojedynczej transakcji składa się:

- w ramach operacyjnego zarządzania ryzykiem (identyfikacji ryzyka w związku z udzieleniem kredytu): pozyskanie klienta i zgromadzenie dokumentacji do wniosku kredytowego, ocena zdolności kredytowej i jakości zaproponowanego zabezpieczenia oraz wydanie propozycji podjęcia decyzji kredytowej, podjęcie decyzji kredytowej, zawarcie umowy i uruchomienie kredytu;
- w ramach pomiaru i monitorowania ryzyka kredytowego: badanie terminowości spłat zaangażowań klientów wobec Banku, ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej klientów i ewentualne stwierdzenie zagrożeń terminowej obsługi kredytu wraz z odsetkami, wycena ekspozycji kredytowej, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków poprzez utworzenie rezerw celowych dla ekspozycji zaliczonych do wyższej niż „normalna” kategorii ryzyka, badanie przestrzegania limitów jednostkowych na ekspozycje kredytowe; ocena adekwatności przyjętych zabezpieczeń;
- w ramach funkcjonowania mechanizmów kontrolnych Bank: stosuje standardy kredytowe przy uwzględnieniu rodzaju produktu kredytowego, przy czym standardy kredytowe to określone zasady kredytowania i normy zawarte w odpowiednich regulacjach kredytowych, ogranicza wysokości kredytu

poprzez jednostkowe limity zaangażowań, stosuje odpowiedni podział kompetencji w podejmowaniu decyzji kredytowych

Na proces zarządzania ryzykiem portfela kredytowego składa się:

- ustalenie pożądanej struktury portfela kredytowego;
- zapewnienie odpowiedniego poziomu dywersyfikacji ryzyka kredytowego;
- ograniczanie ryzyka kredytowego w tych obszarach, w których posiadanie przez Bank nadmiernych koncentracji (podmiotowych, branżowych, wynika ze specyfiki prowadzonej działalności);
- identyfikacja i pomiar ryzyka w okresach miesięcznych poprzez:
 - ✓ ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
 - ✓ ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych, badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych w podportfelach kredytowych,
 - ✓ ocenę udziału kredytów restrukturyzowanych w portfelu kredytowym,
 - ✓ ocenę wskaźnika Texas, w przypadku w którym wskaźnik kredytów zagrożonych (NPL) jest nie mniejszy niż 5%,
 - ✓ ocenę wielkości salda rezerw celowych w porównaniu z wielkością wyniku na działalności bankowej i wielkością wyniku finansowego Banku,
 - ✓ ocenę stopnia pokrycia kredytów zagrożonych rezerwami celowymi,
 - ✓ ocenę łącznej wielkości kredytów klientów posiadających duże zaangażowania w kredytach ogółem,
 - ✓ analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
 - ✓ stopień realizacji limitów wyznaczonych w niniejszej procedurze,

dodatkowo w okresach kwartalnych :

- ✓ badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych w poszczególnych segmentach klientów, branżach, produktach kredytowych, oddziałach,
- ✓ badanie rodzaju i wartości przyjętych zabezpieczeń kredytów zagrożonych, utworzonych rezerw celowych,
- ✓ ocenę wartości odzysku z zabezpieczeń oraz poziomu pokrycia kredytów zabezpieczeniami,
- ✓ wykaz ekspozycji kredytowych restrukturyzowanych lub przekazanych do windykacji (wykaz ekspozycji z pokazaniem: wysokości zadłużenia z podziałem na kapitał i odsetki, kategorii ryzyka, wysokości utworzonych rezerw celowych, kwotą należności odzyskanych), podjęte działania windykacyjne lub restrukturyzacyjne;
- ✓ skala odstępstw od przyjętych standardów kredytowych (opis odstępstw z podaniem umowy kredytowej, kwoty zaangażowania, jednostki podejmującej decyzję);
- ✓ skala zaangażowania w DEK i EKZH;

- ✓ poziom i struktura portfela DEK i EKZH, w tym struktura jakościowa oraz poziom utworzonych rezerw celowych;
- ✓ testy warunków skrajnych;
- monitorowanie i kontrolę stopnia wykorzystania ustanowionych limitów;
- monitorowanie skuteczności działań windykacyjnych oraz restrukturyzacyjnych;
- ustalenie adekwatnego do potrzeb systemu informacji zarządczej;
- stosowanie odpowiednich mechanizmów kontrolnych.

W przypadku wystąpienia wzrostu poziomu ryzyka w portfelu kredytowym Bank identyfikuje przyczynę. Po zidentyfikowaniu przyczyn wzrostu poziomu ryzyka Bank powinien rozważyć podjęcie następujących działań:

- ograniczenie kwoty zaangażowań poprzez wprowadzenie ostrzejszych limitów;
- ograniczenie skali całej akcji kredytowej Banku lub w odniesieniu do wybranych oddziałów, produktów, grupy klientów;
- zwiększenie stopnia adekwatności zabezpieczeń;
- restrukturyzowanie zadłużenia;
- doskonalenie standardów kredytowych i systemu kontroli wewnętrznej;
- zweryfikowanie polityki kredytowej;
- podejmowanie innych zindywidualizowanych działań zależnych od skali i rodzaju stwierdzonego zagrożenia.

2) Ryzyko płynności

Za obszar ryzyka płynności w Banku odpowiadają:

- 1) Wiceprezes Zarządu Banku ds. finansowych w zakresie nadzoru nad operacyjnym zarządzaniem ryzykiem płynności; nadzorujący komórkę zarządzania „wolnymi środkami”;
- 2) Prezes Zarządu Banku w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem płynności, w tym nad identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i sprawozdawaniem ryzyka płynności.

Zadania związane z identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i sprawozdawaniem ryzyka płynności w Banku wykonuje Stanowisko ds. analiz ryzyka, które analizuje ryzyko płynności w cyklach miesięcznych dla Zarządu Banku oraz kwartalnie dla Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu ryzyka płynności pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej m.in. na:

- a) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- b) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności;
- c) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- d) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- a) struktury i stabilności źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- b) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- c) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- d) poziomu aktywów nieobciążonych;
- e) analizy wskaźników płynności;
- f) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- g) wyników testów warunków skrajnych;
- h) stopnia przestrzegania limitów i stopnia wykorzystania wskaźników wczesnego ostrzegania.

3) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Za obszar ryzyka stopy procentowej w Banku odpowiadają:

- 1) Wiceprezes Zarządu ds. finansowych w zakresie nadzoru nad operacyjnym zarządzaniem ryzykiem stopy procentowej; nadzorujący komórkę zarządzania „wolnymi środkami”,
- 2) Prezes Zarządu Banku w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem stopy procentowej, w tym nad identyfikacją, pomiarem, sprawozdawaniem i monitorowaniem ryzyka stopy procentowej.

Stanowisko ds. analiz ryzyka wykonuje zadania związane z identyfikacją, pomiarem, sprawozdawaniem i monitorowaniem ryzyka stopy procentowej.

Do pomiaru narażenia na ryzyko stopy procentowej Bank wykorzystuje następujące metody:

- a) lukę przeszacowania;
- b) metodę wyniku odsetkowego;
- c) metodę zaktualizowanej wartości ekonomicznej;
- d) analizę wskaźników ekonomicznych związanych z ryzykiem stopy procentowej.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka stopy procentowej zawiera m.in.:

- a) zestawienie aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych wg stóp bazowych;
- b) zestawienie aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych wg terminów przeszacowania;
- c) scenariusze zmian wyniku odsetkowego w skali 12 miesięcy (poziom ryzyka przeszacowania, poziom ryzyka bazowego),
- d) podstawowe wskaźniki ekonomiczne;
- e) wartość ekonomiczna Banku;
- f) wyniki testów warunków skrajnych;
- g) stopień realizacji i przestrzegania limitów.

Raporty z zakresu ryzyka stopy procentowej sporządzane są w cyklach kwartalnych dla Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku.

4) Ryzyko kapitałowe

Raporty z zakresu adekwatności kapitałowej pozwalają kierownictwu Banku na dostęp do aktualnych, pełnych i rzetelnych informacji dotyczących ryzyka kapitałowego, tym samym umożliwiają kontrolę i ocenę stopnia realizacji przyjętej strategii w omawianym zakresie.

Zarząd Banku i Rada Nadzorcza otrzymują sprawozdania zawierające niezbędne informacje odnośnie poziomu adekwatności kapitałowej zgodnie z „Regulaminem funkcjonowania systemu informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Poniecu”; w przypadku wzrostu poziomu ryzyka kapitałowego raporty mogą być opracowywane częściej, przy czym wzrost poziomu ryzyka kapitałowego występuje w szczególności w sytuacji zagrożenia nie wykonania celów strategicznych .

System informacji zarządczej dostarcza informacji na temat:

- 1) poziomu, struktury i zmian w funduszach własnych;
- 2) poziomu uznanego kapitału;
- 3) poziomu i zmian współczynników kapitałowych,
- 4) poziomu i zmian w aktywach ważonych ryzykiem;
- 5) poziomu i struktury kapitału wewnętrznego;
- 6) wyników testów warunków skrajnych;
- 7) realizacji przyjętych limitów alokacji;
- 8) realizacji planu kapitałowego,
- 9) wskaźnika dźwigni finansowej,
- 10) MREL.

Raporty z zakresu adekwatności kapitałowej sporządza Stanowisko ds. analiz ryzyka w okresach kwartalnych dla Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku.

5) Ryzyko walutowe

Za obszar ryzyka walutowego w Banku odpowiadają:

- 1) Prezes Zarządu w zakresie nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem walutowym, w tym nad: identyfikacją, pomiarem, monitorowaniem i sprawozdawaniem ryzyka walutowego;
- 2) Wiceprezes Zarządu ds. finansowych w zakresie nadzoru nad operacyjnym zarządzaniem ryzykiem walutowym, nadzorujący Komórkę zarządzania „wolnymi środkami”.

Za zadania związane z pomiarem, monitorowaniem i raportowaniem ryzyka walutowego Banku odpowiada Stanowisko ds. analiz ryzyka.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka walutowego zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury bilansu Banku z punktu narażenia na ryzyko walutowe;
- 2) wielkość pozycji walutowych;
- 3) wpływu zmiany kursów walutowych na wynik finansowy Banku - testy warunków skrajnych;
- 4) powiązań z innymi rodzajami ryzyka;
- 5) stopnia realizacji i przestrzegania limitów.

Analizy ryzyka walutowego sporządzane są w cyklach kwartalnych dla Zarządu oraz półrocznych dla Rady Nadzorczej.

6) Ryzyko operacyjne

Za nadzór nad zarządzaniem ryzykiem operacyjnym w Banku odpowiada Prezes Zarządu.

Bank identyfikuje ryzyka we wszystkich obszarach swojej działalności, w tym również w realizowanych przez siebie procesach.

Monitorowanie ryzyka operacyjnego w Banku odbywa się w szczególności na podstawie:

- 1) zarejestrowanych zdarzeń operacyjnych/ incydentów oraz związanych z nimi skutków i stosowanych działań ograniczających;
- 2) aktualizowanych samoocen ryzyka operacyjnego;
- 3) KRI, w tym ich wartości progowych;
- 4) testów warunków skrajnych;
- 5) zdarzeń zewnętrznych i ich możliwego wpływu na Bank;
- 6) wyników kontroli oraz skuteczności działań kontrolnych i naprawczych;
- 7) informacji o realizacji zaleceń wydawanych, w celu ograniczania ryzyka operacyjnego;
- 8) danych związanych z transferowaniem ryzyka.

Informacje raportowane z zakresu ryzyka operacyjnego w ramach SIZ, zawierają w szczególności:

- 1) informacje na temat wykorzystania założonych tolerancji/ apetytu na ryzyko operacyjne danego rodzaju;
- 2) charakterystykę znaczących wewnętrznych zdarzeń operacyjnych/ incydentów i strat z nimi związanych;
- 3) informacje, dotyczące istotnych zdarzeń zewnętrznych oraz prawdopodobieństwa zajścia takich zdarzeń w Banku i ich ewentualny wpływ na Bank;
- 4) informacje pochodzące z innych wykorzystywanych w Banku narzędzi zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Elementy analizy ryzyka operacyjnego:

- 1) analiza zdarzeń operacyjnych/incydentów i strat z wewnętrznej bazy,
- 2) informacje dotyczące istotnych zdarzeń zewnętrznych z otoczenia Banku,
- 3) analiza strat bezpośrednich brutto i strat pośrednich w układzie Macierzy Bazylejskiej,
- 4) analiza mapy ryzyka operacyjnego,
- 5) analiza zdarzeń operacyjnych/incydentów i strat wg procesów Banku,
- 6) wykorzystanie założeń tolerancji/apetytu na ryzyko operacyjne,
- 7) analiza Kluczowych Wskaźników Ryzyka – KRI,
- 8) testy warunków skrajnych w ramach ryzyka operacyjnego,

- 9) analiza wpływu strat bezpośrednich brutto na wynik finansowy netto i kapitał regulacyjny na ryzyko operacyjne.

Analizy ryzyka operacyjnego sporządzane są w cyklach kwartalnych dla Zarządu oraz półrocznych dla Rady Nadzorczej.

7) **Ryzyko braku zgodności**

Komórka ds. zgodności odpowiada za prowadzenie rejestru naruszeń compliance, który aktualizowany jest na bieżąco lub w okresach kwartalnych.

Rejestr naruszeń compliance prowadzony jest na podstawie:

- 1) rejestru zdarzeń/ incydentów i strat operacyjnych;
- 2) rejestru reklamacji, skarg i rejestru wniosków;
- 3) rejestru spraw sądowych;
- 4) informacji dotyczącej braku zgodności w obszarze dotyczącym przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu;
- 5) raportów z kontroli (testowania poziomego/ pionowego) sporządzanych w ramach systemu kontroli wewnętrznej;
- 6) protokołów pokontrolnych z przeprowadzonych w Banku kontroli przez podmioty zewnętrzne, w tym przez Komisję Nadzoru Finansowego oraz Spółdzielnię;
- 7) wyników kontroli wewnętrznych (testowania);
- 8) wyników analiz otrzymanych przez Bank w ramach procesu BION,
- 9) informacji, o podejrzeniu wystąpienia naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku standardów etycznych;
- 10) okresowych przeglądów obowiązujących w Banku regulacji wewnętrznych;
- 11) wydanych opinii prawnych i alertów prawnych;
- 12) wykonywanego monitoringu otoczenia prawnego/ regulacyjnego;
- 13) niekorzystnych informacji o Banku, które pojawiły się w mediach.

Monitorowanie ryzyka braku zgodności obejmuje:

- 1) analizę skali, częstotliwości, powtarzalności zarejestrowanych naruszeń compliance;
- 2) ocenę realizacji skutków zastosowanych środków ograniczających ryzyko (w tym: zaleceń komórki ds. zgodności);
- 3) ocenę realizacji zaleceń wydanych po kontrolach zewnętrznych;
- 4) analizę wyników samooceny przeprowadzonej w ramach obszaru ryzyka operacyjnego.

W ramach monitorowania wielkości i profilu ryzyka braku zgodności, komórka ds. zgodności:

- 1) wykorzystuje wyniki weryfikacji bieżącej oraz testowania poziomego/pionowego, przeprowadzanych w zakresie funkcji kontroli;
- 2) może samodzielnie dokonywać testowania poziomego/pionowego.

Raporty o ryzyku braku zgodności skupiają się na podstawowych zadaniach, które ma spełniać zarządzanie ryzykiem braku zgodności, a więc dotyczą czynności podejmowanych w celu zapewnienia zgodności

działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz przyjętymi przez Bank standardami postępowania.

Raporty z ryzyka braku zgodności zawierają m.in.:

- 1) zidentyfikowane ryzyka braku zgodności wraz z ich oceną oraz rekomendowanymi mechanizmami kontrolowania i ograniczania ryzyka, w tym informacje o profilu ryzyka;
- 2) podsumowanie wszystkich naruszeń compliance, które wystąpiły w okresie objętym raportem;
- 3) ocenę skuteczności rekomendowanych środków naprawczych, które były wydawane na bieżąco lub zawarte w poprzednim raporcie;
- 4) rodzaj i wyniki przeprowadzonych monitoringów i testów zgodności.

Raporty dotyczące ryzyka braku zgodności sporządzane są zgodnie z częstotliwością określoną w „Regulaminie funkcjonowania systemu informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Poniecu”, tj. w okresach kwartalnych dla Zarządu Banku, Komitetu Audytu i Rady Nadzorczej.

II.4 Strategia w zakresie zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka

Celem ograniczania ryzyka Bank wprowadził szereg limitów pozwalających na kontrolowanie ryzyka oraz wdrożenie w odpowiednim momencie mechanizmów zapobiegających powstaniu nadmiernego ryzyka. W przypadku przekroczenia ustanowionego limitu raporty zawierają informacje na temat przyczyn przekroczenia, w tym ustalenia faktu czy przekroczenie ma charakter jednorazowy, czy jest wynikiem zmian strukturalnych oraz rekomendacje działań umożliwiających utrzymanie ryzyka na bezpiecznym dla Banku poziomie.

II.5 Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Poniecu na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka związanego ze strategią działalności (kluczowe wskaźniki i dane liczbowe) zawiera Załącznik nr 1 do niniejszej Informacji.

II.6 Informacje w zakresie zasad zarządzania:

- 1) Członkowie Zarządu nie zajmowali stanowisk dyrektorskich w organach innych podmiotów.
- 2) Członkowie Rady Nadzorczej nie zajmowali stanowisk dyrektorskich w organach innych podmiotów.
- 3) **Polityka rekrutacji dotycząca wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej oraz rzeczywistego stanu ich wiedzy, umiejętności i wiedzy specjalistycznej; strategia w zakresie różnicowania w odniesieniu do wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej, jego celów i wszelkich odpowiednich zadań określonych w tej polityce oraz zakresu, w jakim te cele i zadania zostały realizowane.**

Informacja o spełnieniu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu Banku Spółdzielczego w Poniecu wymogów określonych w art. 22aa. Ustawy Prawo bankowe.

Członkowie Zarządu Banku i Rady Nadzorczej Banku spełniają wymogi określone w art. 22aa ustawy Prawo bankowe. Objęci są zgodnie z obowiązującymi procedurami oceną posiadanych kwalifikacji tj. wiedzy, umiejętności i doświadczenia odpowiedniego do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków dającą rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków oraz oceną wpływu ich działań na reputację Banku. Rada Nadzorcza dokonała pozytywnej oceny poszczególnych Członków Zarządu i Zarządu Banku. Zebranie Przedstawicieli dokonało pozytywnej oceny Członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku.

- 4) W Banku funkcjonuje Komitet Kredytowy. W 2019 roku odbyło się 46 posiedzeń Komitetu.
- 5) Przepływ informacji na temat ryzyka kierowanych do Zarządu i Rady Nadzorczej zawarty został w „Regulaminie funkcjonowania systemu informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Poniecu”. Regulamin ten określa: zakres raportów, częstotliwość ich sporządzania oraz odbiorców raportów. Systemem informacji zarządczej objęte były wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania dostosowane były do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka, zapewniając możliwość podjęcia decyzji oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

III. Zakres stosowania

Bank nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z tym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

IV. Fundusze własne

Bank przyjmuje strategię bezpiecznego funkcjonowania, opartą na utrzymywaniu rozmiarów działalności obciążonej ryzykiem na poziomie adekwatnym do posiadanych funduszy własnych.

Wysokość funduszy własnych Banku (uznany kapitał) wyliczana jest zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR) i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (CRD IV).

- Szczegółowe informacje na temat poszczególnych elementów funduszy własnych zawiera poniższa tabela:

Lp.	Pozycja	Kwota w zł	Odniesienie do CRR
1	Instrumenty kapitałowe	141 000	Art.26 ust.1, art.27, 28, 29, wykaz EUNB, o którym mowa w art.26 ust.3
3	Skumulowane inne całkowite dochody	34 519 074,96	Art.26 ust.1
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	34 660 074,96	
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej	-	Art.36 ust.1 lit. b)

	rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)		Art.37, art.472 ust.4
29	Kapitał podstawowy Tier I	34 660 074,96	
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	-	
44	Kapitał dodatkowy Tier I	-	
45	Kapitał Tier I	34 660 074,96	
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	-	
58	Kapitał Tier II	-	
59	Łączny kapitał	34 660 074,96	
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	119 205 977	
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	25,51%	
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	25,51%	
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	25,51%	
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92 ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym (bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym) wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	10,00%	
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	2,5%	
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0%	
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	3,00%	
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0%	
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	15,51%	

– Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier 1

Kapitał rezerwy składa się z funduszu zasobowego i rezerwowego. W 2019 roku nastąpiło zwiększenie funduszu zasobowego z podziału nadwyżki bilansowej za 2018 rok o kwotę 2 165 000 zł.

Podstawę obliczania funduszu udziałowego stanowi kwota opłaconych udziałów do dn. 28.06.2013r. pomniejszona o wszelkie wypłaty za zgodą KNF.

Wartość jednego udziału wynosiła 200 zł.

Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

V. Wymogi kapitałowe

1. Bank Spółdzielczy w Poniecu stosuje następujące metody wyliczania wymogów kapitałowych:

- metodę standardową w zakresie ryzyka kredytowego,
- metodę wskaźnika bazowego w zakresie ryzyka operacyjnego,
- metody de minimis w zakresie ryzyka walutowego.

Wartość aktywów ważonych ryzykiem obliczonych dla ekspozycji wobec małego lub średniego przedsiębiorcy (MŚP), zaliczonych do ekspozycji wobec przedsiębiorstw, ekspozycji detalicznych lub ekspozycji zabezpieczonych na nieruchomościach Bank dodatkowo mnoży przez współczynnik wsparcia równy 0,7619.

2. Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne, tym samym oblicza kapitał wewnętrzny w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego. Punktem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy. Następnie Bank ocenia, czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka. Kapitał wewnętrzny stanowi sumę regulacyjnego wymogu kapitałowego i dodatkowych wymogów kapitałowych. Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka przyjmuje się następujące założenia:
 - 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka będzie obliczany jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
 - 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt. 1, obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;
 - 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt. 2, Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
 - 4) poziom akceptowalnej straty lub utraconego przychodu (tzw. wskaźnik wrażliwości) Bank wyznacza raz w roku (jako procent funduszy własnych Banku) w oparciu o następujące przesłanki:
 - a) wysokość planowanego wyniku finansowego wynikający z aktualnego planu finansowego,
 - b) poziom łącznego współczynnika kapitałowego,
 - c) plany kapitałowe;
 - 5) dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) jest kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka.
3. Zgodnie z długoterminowym celem kapitałowym Bank zakłada obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym poziomie 69%. Na dzień 31.12.2019r. relacja wynosiła 62,33%.
4. W 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych..
Poniższa tabela przedstawia kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia wobec MSP dla każdej z klas ekspozycji wg stanu na dzień **31.12.2019r.**:

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem przed zastosowaniem współczynnika wsparcia MŚP w zł	Kwota ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia MŚP w zł	Kwota 8% ekspozycji ważonej ryzykiem w zł
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	1 069 555	1 069 555	85 564
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	1 046 291	1 046 291	83 703
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	18 520	18 520	1 482
4.	Ekspozycje wobec instytucji	0	0	0
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	13 986 890	12 418 101	993 448
6.	Ekspozycje detaliczne	11 789 102	9 705 874	776 470
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	110 665 144	89 509 554	7 160 764
8.	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	88 533	88 533	7 083
9.	Ekspozycje kapitałowe	2 971 076	2 971 076	237 686
10.	Inne ekspozycje	2 378 473	2 378 473	190 278
RAZEM		144 013 584	119 205 977	9 536 478

Poniższe zestawienie przedstawia poziom minimalnych oraz wewnętrznych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka według stanu na dzień **31.12.2019** roku. Wyliczenia zostały dokonane zgodnie z „Zasadami wyznaczania łącznej kwoty ekspozycji na ryzyko w Banku Spółdzielczym w Poniecu” oraz „Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Poniecu”.

Rodzaj ryzyka	Minimalne wymogi kapitałowe (kapitał regulacyjny)	Dodatkowe wymogi kapitałowe
Ryzyko kredytowe	9 536 478,16	1 857 894,29
Ryzyko rynkowe (walutowe)	0	0
Ryzyko operacyjne	1 333 330,28	0
Ryzyko koncentracji zaangażowań	x	0
Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym	x	2 177 723,18
Ryzyko płynności	x	0
Ryzyko kapitałowe	x	0
Kapitał regulacyjny	10 869 808,44	
Kapitał wewnętrzny	14 905 425,91	
Łączny współczynnik kapitałowy	25,51%	
Wewnętrzny współczynnik kapitałowy	18,60%	

VI. Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta

Bank nie ogłasza informacji w zakresie ryzyka kredytowego kontrahenta, ponieważ nie angażował się w instrumenty pochodne oraz w transakcje z przyrzeczeniem odkupu w rozumieniu art. 439 CRR.

VII. Bufory kapitałowe

Poniższa tabela przedstawia ujawnienia w zakresie bufora antycyklicznego:

Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego		
1	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	135 872 606 zł
2	Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0,00%
3	Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	0,00

VIII. Wskaźniki globalnego znaczenia systemowego

Obowiązek ujawnienia nie dotyczy Banku..

IX. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego

IX.1 Stosowane w rachunkowości definicje pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości

1. Bank stosował definicje należności przeterminowanych, zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.
2. W celu obliczenia wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego ekspozycję uznaje się za przeterminowaną, jeżeli przeterminowanie przekracza 90 dni, a przeterminowana kwota przekracza w przypadku ekspozycji detalicznych 500,00 złotych, a w przypadku pozostałych kategorii ekspozycji przeterminowana kwota przekracza 3.000,00 złotych.
3. Należności zagrożone (z rozpoznaną utratą wartości) są to należności w grupie poniżej standardu, wątpliwej i straconej, o których mowa w przepisach dotyczących zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Definicja ta stosowana jest dla celów rachunkowości.

IX.2 Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego

Dla potrzeb wyliczania odpowiedniej wysokości rezerw celowych od ekspozycji kredytowych klasyfikowanych do kategorii normalnej, pod obserwacją, wątpliwej, straconej stosuje się zasady wynikające z Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,

- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,
po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Całkowita kwota ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględniania skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnią kwotę ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji

Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień **31.12.2019** roku bez uwzględniania skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią kwotę ekspozycji w okresie od 31.12.2018 roku do 31.12.2019 roku w podziale na kategorie przedstawia poniższe zestawienie (dane w zł)

Ekspozycje	Stan na 31.12.2019r.	Średnia w okresie od 31.12.2018r. do 31.12.2019r.
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	2 413 499	1 584 156
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	5 231 453	9 335 220
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	37 040	822 461
ekspozycje wobec instytucji	130 750 425	100 315 809
ekspozycje detaliczne	23 869 077	19 740 916
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	111 390 838	107 106 697
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	18 223 746	21 949 781
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	1 243 518	1 548 822
ekspozycje kapitałowe	2 971 076	2 972 916
inne ekspozycje	6 664 803	7 308 114
Razem	302 795 475	272 684 893

Bank przyjmuje, że klasy ekspozycji kredytowych, które stanowią przynajmniej 30% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych wyznaczają istotne klasy ekspozycji. W myśl tych założeń do klas istotnych zaliczamy ekspozycje wobec instytucji oraz ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach.

Rozkład geograficzny ekspozycji w podziale na obszary ważne pod względem istotnych kategorii ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach

W zakresie struktury geograficznej stwierdza się, iż Bank funkcjonuje na obszarze województwa wielkopolskiego oraz powiatu górowskiego. W ocenie Banku ryzyko kredytowe jest jednorodne na terenie działania Banku i nie zachodzi potrzeba badania zaangażowania w poszczególne gminy bądź powiaty czy województwa.

Rozkład ekspozycji w zależności od branży lub typu kontrahenta z podziałem na kategorie ekspozycji, w tym określenie ekspozycji wobec MŚP, wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach

Struktura zaangażowania Banku według typu kontrahenta w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2019 roku została zaprezentowana w poniższych tabelach:

a) struktura zaangażowania wobec sektora finansowego według stanu na dzień **31.12.2019** roku

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Banki	132 736 102
	Należności normalne	132 736 102
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
3.	Pomocnicze instytucje finansowe	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
4.	Instytucje ubezpieczeniowe	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		132 736 102

b) Strukturę zaangażowania wobec sektora niefinansowego według stanu na dzień **31.12.2019** roku

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	0
	Należności normalne	0
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	29 789 951
	Należności normalne	28 420 486
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	1 369 465
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	13 670 307
	Należności normalne	13 670 307
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
4.	Osoby prywatne	18 002 611
	Należności normalne	17 824 319
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	178 292
5.	Rolnicy indywidualni	67 412 573
	Należności normalne	63 998 551
	Należności pod obserwacją	3 414 022
	Należności zagrożone	0
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	239 392
		239 392

Należności normalne	0
Należności pod obserwacją	0
Należności zagrożone	
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym	129 114 834

c) Strukturę zaangażowania wobec sektora budżetowego według stanu na dzień 31.12.2019 roku

Wyszczególnienie	Wartość w zł
Należności normalne	5 118 493
Należności pod obserwacją	0
Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	5 118 493

Strukturę zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2019 roku przedstawia poniższa tabela (dane w zł):

Sektor gospodarki	Grupa ryzyka	Kapitał- wartość nominalna	Zobowiązania pozabilansowe	Portfel kredytowy	Sektor gospodarki	Grupa ryzyka	Kapitał- wartość nominalna	Zobowiązania pozabilansowe	Portfel kredytowy
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	normalna	5 084 878,52	150 000,00	5 234 878,52	Przetwórstwo przemysłowe	normalna	6 617 741,01	574 325,54	7 192 066,55
	pod obserwacją			0,00		pod obserwacją			0,00
	poniżej standardu			0,00		poniżej standardu			0,00
	wątpliwej			0,00		wątpliwej			0,00
	straconej			0,00		stracone	8,20	8,20	
	Suma	5 084 878,52	150 000,00	5 234 878,52		Suma	6 617 749,21	574 325,54	7 192 074,75
Budownictwo	normalna	14 268 196,46	4 908 863,85	19 177 060,31	Transport i gospodarka magazynowa; Informacja i komunikacja	normalna	5 576 006,51	838 975,61	6 414 982,12
	pod obserwacją			0,00		pod obserwacją			0,00
	poniżej standardu			0,00		poniżej standardu			0,00
	wątpliwej			0,00		wątpliwej			0,00
	straconej	24,00		24,00		stracone			0,00
	Suma	14 268 220,46	4 908 863,85	19 177 084,31		Suma	5 576 006,51	838 975,61	6 414 982,12
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	normalna	6 643 704,78		6 643 704,78	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	normalna	69 740 908,75	15 071 335,61	84 812 244,36
	pod obserwacją			0,00		pod obserwacją	3 481 128,00	3 481 128,00	
	poniżej standardu			0,00		poniżej standardu			0,00
	wątpliwej			0,00		wątpliwe			0,00
	straconej			0,00		stracona	929 525,63	929 525,63	
	Suma	6 643 704,78	0,00	6 643 704,78		Suma	74 151 562,38	15 071 335,61	89 222 897,99
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	normalna	339 513,05	57 799,68	397 312,73	Pozostałe /Inne	normalnej	12 693 948,29	1 147 591,34	13 841 539,63
	pod obserwacją			0,00		pod obserwacją	182 197,21	182 197,21	
	poniżej standardu			0,00		poniżej standardu			0,00
	wątpliwej			0,00		wątpliwej			0,00
	stracone			0,00		straconej	24 619,50	24 619,50	
	Suma	339 513,05	57 799,68	397 312,73		Suma	12 900 765,00	1 147 591,34	14 048 356,34
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	normalna	9 343 424,55	1 215 274,21	10 558 698,76	RAZEM:	136 690 043,95	24 022 756,82	160 712 800,77	
	pod obserwacją			0,00					
	poniżej standardu	1 726 479,02	58 590,98	1 785 070,00					
	wątpliwej			0,00					
	stracone	37 740,47		37 740,47					
	Suma	11 107 644,04	1 273 865,19	12 381 509,23					

Struktura dominującej branży Rolnictwo, która stanowi 55,52 % portfela kredytowego:

NAZWA BRANŻY	PKD	WARTOŚĆ WYKORZYSTANIA	UDZIAŁ W PORFELU "ROLNICTWO"
Uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana)	01.50.Z	37 952 976,18	42,54%
Chów i hodowla drobiu	01.47.Z	1 032 000,00	1,16%
Chów i hodowla świń	01.46.Z	7 505 749,61	8,41%
Chów i hodowla bydła mlecznego	01.41.Z	5 756 605,42	6,45%
Uprawa warzyw, włączając melony oraz uprawa roślin korzeniowych i roślin bulwiastych	01.13.Z	1 899 690,00	2,13%
Uprawa zbóż, roślin strączkowych i roślin oleistych na nasiona, z wyłączeniem ryżu	01.11.Z	24 475 347,34	27,43%
Razem		78 622 368,55	88,12%

Podział MŚP wg typu kontrahenta dla istotnej klasy ekspozycji przedstawia się następująco:

Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	
Typ kontrahenta	Wartość w zł po zastosowaniu współczynnika wsparcia
przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	18 976 958
przedsiębiorcy indywidualni	8 187 629
rolnicy indywidualni	47 297 237

Zestawienie rezydualnych terminów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorie ekspozycji wraz z dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach

Zgodnie ze sprawozdawczością FINREP struktura należności według okresów zapadalności na dzień 31.12.2019 roku przedstawia się następująco:

Termin zapadalności	Rodzaj podmiotu	Wartość w zł
Bez określonego terminu	Banki Centralne	4 018 132
	Banki i oddziały instytucji kredytowych	14 781 078
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	11 379 486
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	12
	Gospodarstwa domowe	18 841 529
<= 1 tygodnia	Banki i oddziały instytucji kredytowych	45 469 000
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	17 000
	Gospodarstwa domowe	894 603
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	0
	Instytucje samorządowe	0

> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	Banki i oddziały instytucji kredytowych	23 850 000
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	110 673
	Gospodarstwa domowe	1 125 479
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	4 676
	Instytucje samorządowe	0
> 1 miesiąca <= 3 miesięcy	Banki i oddziały instytucji kredytowych	14 500 000
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	1 236 520
	Gospodarstwa domowe	2 272 253
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	9 415
	Instytucje samorządowe	35 000
> 3 miesięcy <= 6 miesięcy	Banki i oddziały instytucji kredytowych	0
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	696 916
	Gospodarstwa domowe	3 008 473
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	14 133
	Instytucje samorządowe	1 618 813
> 6 miesięcy <= 12 miesięcy	Banki i oddziały instytucji kredytowych	32 000 000
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	2 783 132
	Gospodarstwa domowe	6 780 396
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	23 572
	Instytucje samorządowe	726 882
> 1 roku <= 2 lat	Banki i oddziały instytucji kredytowych	0
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	3 004 883
	Gospodarstwa domowe	9 577 680
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	40 109
	Instytucje samorządowe	752 324
> 2 lat <= 5 lat	Banki i oddziały instytucji kredytowych	0
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	5 371 594
	Gospodarstwa domowe	23 756 469
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	80 902
	Instytucje samorządowe	1 778 870
> 5 lat <= 10 lat	Banki i oddziały instytucji kredytowych	0
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	5 660 649
	Gospodarstwa domowe	21 131 455
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	70 194
	Instytucje samorządowe	172 990
> 10 lat <= 20 lat	Banki i oddziały instytucji kredytowych	0
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	28 200
	Gospodarstwa domowe	11 794 611
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	0
	Instytucje samorządowe	0

> 20 lat	Banki i oddziały instytucji kredytowych	1 977 710
	Przedsiębiorstwa niefinansowe	0
	Gospodarstwa domowe	1 890 151
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	0
	Instytucje samorządowe	0

Podział na istotne branże lub typy kontrahenta – kwoty:

- ✓ Ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, przedstawione oddzielnie,
- ✓ Korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego,
- ✓ Narzutów związanych z korektami z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego w danym okresie sprawozdawczym

Strukturę należności zagrożonych w wartości bilansowej, tj. po pomniejszeniach o utworzone rezerwy celowe i prowizję wg ESP wg stanu na dzień 31.12.2019r.

Lp.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	Wartość w zł
	kredyty zagrożone (kredyt i odsetki)	1 727 901
	Kredyty przeterminowane	1 422
	Rezerwy celowe	358 436
	Korekty wartości	0
	Odsetki	0

Lp.	Przedsiębiorcy indywidualni	Wartość w zł
	Kredyty zagrożone (kredyt i odsetki)	54 593
	Kredyty przeterminowane	54 593
	Rezerwy celowe	54 593
	Korekty wartości	-
	Odsetki	11 921

Lp.	Osoby prywatne	Wartość w zł
	Kredyty zagrożone (kredyt i odsetki)	22 795
	Kredyty przeterminowane	22 795
	Rezerwy celowe	22 795
	Korekty wartości	71
	Odsetki	4 518

Lp.	Rolnicy indywidualni	Wartość w zł
	Kredyty zagrożone (kredyt i odsetki)	1 187 297
	Kredyty przeterminowane	1 187 297
	Rezerwy celowe	1 187 297
	Korekty wartości	-
	Odsetki	257 772

Lp.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	Wartość w zł
	Kredyty zagrożone (kredyt i odsetki)	12
	Kredyty przeterminowane	12
	Rezerwy celowe	12
	Korekty wartości	0
	Odsetki	0

Lp.	Sektor budżetowy	Wartość w zł
	Kredyty zagrożone (kredyt i odsetki)	0
	Kredyty przeterminowane	0
	Rezerwy celowe	0
	Korekty wartości	0
	Odsetki	0

Uzgodnienie zmian korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości

Ekspozycje według typów kontrahenta wraz z korektą wartości i rezerw dokonaną w 2019 roku (dane w zł)

Lp.	Typ kontrahenta	Rezerwy celowe				ESP	
		01.01.2019r.	Zwiększenie stanu rezerw w 2019r.	Rozwiązanie rezerw	31.12.2019r.	01.01.2019r.	31.12.2019r.
1.	Przedsiębiorstwa i spółki państwowe	0	0	0	0	0,00	0,00
	Należności normalne	0	0	0	0	0,00	0,00
	Należności pod obserwacją	0	0	0	0	0,00	0,00
	Należności zagrożone	0	0	0	0	0,00	0,00
2.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	386 143	0	29 129	357 014	122 844	155 977
	Należności normalne	0	0	0	0	122 844	155 977
	Należności pod obserwacją	0	0	0	0	0	0
	Należności zagrożone	386 143	0	29 129	357 014	0	0
3.	Przedsiębiorcy indywidualni	47 198	5 743	0	52 941	83 928	85 790
	Należności normalne	0	0	0	0	83 928	85 790
	Należności pod obserwacją	0	0	0	0	0	0
	Należności zagrożone	47 198	5 743	0	52 941	0	0
4.	Osoby prywatne	75 990	81 220	66 891	90 319	263 468	312 517
	Należności normalne	56 628	56 704	51 938	61 394	263 468	310 426
	Należności pod obserwacją	0	5 574	2 828	2 746	0	2 020
	Należności zagrożone	19 362	18 942	12 125	26 179	0	71
5.	Rolnicy indywidualni	1 117 554	136 396	14 637	1 239 313	487 109	528 802
	Należności normalne	0	0	0	0	476 450	507 537
	Należności pod obserwacją	28 164	29 290	5 140	52 314	10 659	21 265
	Należności zagrożone	1 089 390	107 106	9 497	1 186 999	0	0
6.	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	0	0	0	0	2 264	3 645
	Należności normalne	0	0	0	0	2 264	3 645
	Należności pod obserwacją	0	0	0	0	0	0
	Należności zagrożone	0	0	0	0	0	0
7.	Sektor budżetowy	0	0	0	0	6 429	3 425
	Należności normalne	0	0	0	0	6 429	3 425
	Należności pod obserwacją	0	0	0	0	0	0
	Należności zagrożone	0	0	0	0	0	0

Stan rezerw celowych na początek i koniec roku obrotowego 2019 oraz ich zmiany przedstawia poniższa tabela (dane w zł)

Wyszczególnienie	Saldo na 01.01.2019r.	Zwiększenie stanu rezerw w 2019 r.	Wykorzystanie rezerw w 2019r.	Rozwiązanie rezerw	Saldo na 31.12.2019r.
Sektor finansowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności normalne	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności wątpliwe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności stracone	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sektor niefinansowy	1 626 885	223 201	0,00	110 499	1 739 587
Należności normalne	56 628	56 998	0,00	52 232	61 394
Należności pod obserwacją	28 164	34 706	0,00	7 810	55 060
Należności poniżej standardu	386 143	0	0,00	29 129	357 014
Należności wątpliwe	0	0	0,00	0	0
Należności stracone	1 155 950	131 497	0,00	21 328	1 266 119
Sektor budżetowy	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności poniżej standardu	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności pod obserwacją	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności wątpliwe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Należności stracone	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dłużnicy różni – Zespół V	268 348	0,00	0,00	1 894	270 242

X. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Bank nie stosuje technik redukcji ryzyka kredytowego.

XI. Aktywa obciążone i wolne od obciążeń

Składnik aktywów należy traktować jako obciążony, jeżeli został zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany.

Bank nie dokonuje operacji zabezpieczających instrumentami finansowymi – art. 443 Rozporządzenia CRR.

Formularz A – Aktywa w zł					
		Wartość bilansowa aktywów obciążonych	Wartość godziwa aktywów obciążonych	Wartość bilansowa aktywów wolnych od obciążeń	Wartość godziwa aktywów wolnych od obciążeń
		010	040	060	090
010	Aktywa instytucji zgłaszającej	0		276 763 989	
030	Instrumenty kapitałowe	0	0	2 971 076	0
040	Dłużne papiery wartościowe	0	0	0	0
120	Inne aktywa	0		273 792 913	
Formularz B – Zabezpieczenia otrzymane					
		Wartość godziwa obciążonych zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych	Wartość godziwa zabezpieczeń otrzymanych lub wyemitowanych własnych dłużnych papierów wartościowych dostępnych dla celów obciążenia		
		010	040		
130	Zabezpieczenia otrzymane przez instytucję zgłaszającą	0	0		
150	Instrumenty kapitałowe	0	0		
160	Dłużne papiery wartościowe	0	0		
230	Inne zabezpieczenia otrzymane	0	0		
240	Wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obligacje zabezpieczone lub papiery typu ABS	0	0		
Formularz C – Aktywa obciążone/zabezpieczenia otrzymane i powiązane zobowiązania					
		Odpowiadające zobowiązania, zobowiązania warunkowe i udzielone pożyczki papierów wartościowych	Aktywa, zabezpieczenia otrzymane i wyemitowane własne dłużne papiery wartościowe inne niż obciążone obligacje zabezpieczone i papiery typu ABS		
		010	030		
010	Wartość bilansowa wybranych zobowiązań finansowych	0	0		
D – Informacje o istotności obciążeń jeśli uznano za istotne					

XII. Korzystanie z ECAI

Bank wykorzystuje oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI tylko na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem, dla następujących ekspozycji wobec:

- 1) instytucji - jeżeli rezydualny termin ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,
- 2) samorządów regionalnych lub władz lokalnych - jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej,
- 3) podmiotów sektora publicznego - jeżeli pierwotny termin zapadalności ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące.

Bank korzysta z ocen jakości kredytowej nadanych przez ECAI:

- 1) Fitch Ratings;
- 2) Moody's Investors Service;
- 3) Standard and Poor's Ratings Services.

Jeżeli nadane oceny odpowiadają różnym wagom ryzyka wówczas Bank uwzględni tę ocenę, której odpowiada wyższa waga ryzyka.

Jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględni się te dwie spośród nich, z którymi wiążą się najniższe wagi ryzyka, z zastrzeżeniem że: jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich.

Bank uzależnia przyznanie wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej tabeli:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Bank uzależnia stopień jakości kredytowej od oceny wiarygodności kredytowej w następujący sposób:

Stopień jakości kredytowej	Ocena wiarygodności kredytowej		
	Fitch Ratings	Moody's Investors Service	Standard and Poor's Ratings Services
1	AAA do AA	Aaa do Aa	AAA do AA
2	A	A	A
3	BBB	Baa	BBB
4	BB	Ba	BB
5	B	B	B
6	CCC i poniżej	Caa i poniżej	CCC i poniżej

XIII. Ekspozycja na ryzyko rynkowe

W zakresie ryzyka rynkowego Bank wyznaczał wymóg wyłącznie na ryzyko walutowe, stosując metodę podstawową. Na dzień 31.12.2019r. nie było konieczności tworzenia kapitału regulacyjnego oraz kapitału wewnętrznego na ryzyko walutowe.

XIV. Ryzyko operacyjne

Wartość strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w 2019 roku w podziale na rodzaje zdarzeń przedstawia poniższa tabela.

L.p.	Rodzaj zdarzenia operacyjnego	Suma strat brutto (w zł)	Transfer ryzyka (w zł)	Suma strat faktycznie poniesionych przez Bank (w zł)
1	Oszustwa wewnętrzne	0,00	0,00	0,00
2	Oszustwa zewnętrzne	0,00	0,00	0,00
3	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	0,00	0,00	0,00
4	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0,00	0,00	0,00
5	Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0,00	0,00	0,00
6	Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	9 558,96	0,00	9 558,96
7	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	718,67	0,00	718,67
Podsumowanie		10 277,63	0,00	10 277,63

Podstawowe przyczyny występowania strat to:

- błędy pracowników,
- duże obciążenie pracą pracowników w dniach zwiększonej ilości księgowania przelewów,
- brak należytej staranności przy sprawowaniu kontroli „na drugą rękę”.
- przebiecia prądu mające duży wpływ na funkcjonowanie urządzeń elektronicznych.

Planowane działania mające na celu ograniczenie występowania strat:

- sprzedaż produktów bankowości elektronicznej, które zmniejszają obciążenie pracowników z tytułu prostych, ale pracochłonnych błędotwórczych operacji bankowych,
- oferowanie klientom rachunków oraz zleceń stałych w celu zmniejszenia ilości wpłat kasowych,
- przeprowadzenie szkoleń z zakresu technik aktywnej sprzedaży w Banku.

Informacje o najpoważniejszych zdarzeniach operacyjnych, jakie wystąpiły w 2019 roku.

Do najpoważniejszych zdarzeń operacyjnych Bank zalicza m.in.:

- zdarzenia, dla których skutki ekonomiczne mają wartość 3 z prawdopodobieństwem wystąpienia równym 3 (obszar 3C na mapie ryzyka, IR=9),
- inne, ważne zdaniem Zarządu Banku.

W 2019 roku nie wystąpiły w/w zdarzenia.

XV. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym

Rodzaj ekspozycji	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na cele strategiczne Wartość bilansowa na dzień 31.12.2019r. (w zł)	Kwota ekspozycji zakupionych ze względu na zyski kapitałowe
Akcje SGB-Banku S.A.	2 516 200	-

Udziały TUW Concordia	400	-
Bankowe papiery wartościowe (wraz z naliczonymi odsetkami)	453 476	-
Udziały w Systemie Ochrony SGB	1 000	-
Razem	2 971 076	-

Bank zaangażował się w akcje Banku Zrzeszającego ze względu na ich dokapitalizowane oraz przyjętą strategię. Analogiczny cel miało nabycie bankowych papierów wartościowych, które utrzymywane są do terminu zapadalności. Nabycie udziałów w Spółdzielni było wymogiem uczestnictwa w Systemie Ochrony SGB.

Bank stosował zasady rachunkowości i metody wyceny zgodnie z Ustawą o rachunkowości z dn. 29.09.1994r. (DZ.U. z 2013r. poz.330), w myśl których udziały w innych jednostkach oraz inne inwestycje zaliczone do aktywów trwałych wyceniane są wg ceny nabycia, pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości – jeżeli dla danego składnika aktywów został określony termin wymagalności, wartość w cenie nabycia można przeszacować do wartości w cenie rynkowej, a różnicę z przeszacowania rozliczyć zgodnie z art. 35 ust. 4.

Bank nie posiadał ekspozycji z tytułu instrumentów będących przedmiotem obrotu giełdowego.

W Banku nie występowały zrealizowane zyski lub straty z tytułu sprzedaży i likwidacji oraz niezrealizowane zyski lub straty z aktualizacji wyceny oraz takie kwoty ujęte w funduszach własnych.

XVI. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nie uwzględnionym w portfelu handlowym w tym:

- charakter ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia,
- wahania w zakresie zysku, wartości gospodarczej lub innego stosowanego wskaźnika używanego przez kierownictwo instytucji do oceny skutków szokowych wzrostów lub spadków stóp procentowych zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej stosowaną przez kierownictwo instytucji, z podziałem na poszczególne waluty.

Bank definiuje ryzyko stopy procentowej jako niebezpieczeństwo negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy oraz bilansową wartość zaktualizowaną kapitału.

Bank przyjmuje, że zmiana stóp procentowych sama w sobie nie jest źródłem potencjalnych strat; narażenie na negatywne oddziaływanie na wyniki Banku związane jest w najistotniejszym stopniu z występującymi różnicami w wielkościach aktywów i pasywów przeszacowywanych w poszczególnych przedziałach oraz nierównomierną skalą zmian wysokości poszczególnych stóp referencyjnych.

Bank nie posiada portfela handlowego, wyznacza poziom ryzyka stopy procentowej tylko dla produktów zaliczanych do portfela niehandlowego.

W ramach ryzyka stopy procentowej, Bank wyróżnia następujące kategorie ryzyka:

- 1) ryzyko przeszacowania, wynikające z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych; Bank bada wpływ tego ryzyka na:
 - a) wynik finansowy – zakładając równoległe przesunięcie krzywej dochodowości,
 - b) wartość ekonomiczną kapitału – zakładając równoległe oraz nierównoległe przesunięcie krzywej dochodowości;
- 2) ryzyko bazowe - spowodowane niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych.

Ryzyko opcji klienta Bank uznaje jako nieistotne.

Do pomiaru narażenia na ryzyko stopy procentowej Bank wykorzystuje następujące metody:

- lukę przeszacowania;
- metodę wyniku odsetkowego;
- metodę zaktualizowanej wartości ekonomicznej;
- analizę wskaźników ekonomicznych związanych z ryzykiem stopy procentowej.

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych dla zaistnienia następujących sytuacji:

- 1) zmiany stóp procentowych o 200 p.b. i jej wpływu na wynik finansowy;
- 2) zmiany stóp procentowych i ich wpływ na wartość zaktualizowaną kapitału przy następujących założeniach:
 - a) równoległego przesunięcia krzywej dyskontowej zero kuponowej o +/- 200 p.b.,
 - b) równoległego wzrostu krzywej dyskontowej zero kuponowej o 250 p. b.,
 - c) równoległego spadku krzywej dyskontowej zero kuponowej o 250 p.b.,
 - d) spadku krzywej dyskontowej zero kuponowej dla krótkoterminowych stóp procentowych (do 1 roku) o 350 p.b. i wzrostu krzywej dyskontowej zero kuponowej dla długoterminowych stóp procentowych (powyżej 1 roku) o 150 p.b.,
 - e) wzrostu krzywej dyskontowej zero kuponowej dla krótkoterminowych stóp procentowych (do 1 roku) o 350 p.b. i spadku krzywej dyskontowej zero kuponowej dla długoterminowych stóp procentowych (powyżej 1 roku) o 150 p.b.,
 - f) spadku krzywej dyskontowej zero kuponowej dla krótkoterminowych stóp procentowych (do 1 roku) o 350 p.b.,
 - g) wzrostu krzywej dyskontowej zero kuponowej dla krótkoterminowych stóp procentowych (do 1 roku) o 350 p.b.

Podstawą do oszacowania kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej stanowi obliczona zmiana wyniku odsetkowego przy zmianie stóp procentowych o 200 punktów bazowych.

Spadek stóp procentowych o 200 p.b. obniża wynik odsetkowy Banku o 2 871 tys. zł.

Wzrost stóp procentowych o 200 p.b. zwiększa wynik odsetkowy Banku o 2 867 tys. zł.

XVII. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne

Na dzień 31.12.2019r. Bank nie posiadał ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

XVIII. Polityka w zakresie wynagrodzeń

1. „Polityka wynagrodzeń osób mających istotny wpływ na profil ryzyka w Banku Spółdzielczym w Poniecu”, określa zasady kształtowania polityki wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Poniecu wobec osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Poniecu.
2. Bank realizuje Politykę wynagrodzeń z uwzględnieniem zasady proporcjonalności wynikającej z § 29 ust. 2 Rozporządzenia, tj. odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrznej organizacji oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.
3. Postanowień Polityki wynagrodzeń nie stosuje się do członków Rady Nadzorczej Banku na podstawie § 25 ust. 1 Rozporządzenia. Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują wynagrodzenie ustalane uchwałą Zebrania Przedstawicieli, bez podziału na stałe zmienne składniki wynagrodzenia.
4. Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.
5. Wynagrodzenie osób zajmujących stanowiska kierownicze obejmuje:
 - 1) składniki stałe – wynagrodzenie zasadnicze zależne od doświadczenia zawodowego i zakresu odpowiedzialności związanej z pełnioną funkcją określone w umowie o pracę, jednorazowe odprawy i rekompensaty z tytułu zakończenia stosunku pracy lub inne świadczenia wynikające z przepisów Kodeksu pracy lub „Regulaminu wynagradzania Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Poniecu, przysługujące na równych warunkach wszystkim pracownikom;
 - 2) składniki zmienne – premie roczną.
6. Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny.
7. Stałe składniki wynagrodzenia stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzenia, przy czym stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 100% w odniesieniu do każdej z osób zajmującej stanowisko kierownicze.
8. Łączna wysokość premii rocznej przyznanej osobom zajmującym stanowiska istotne nie może ograniczać zdolności Banku do zwiększania jego funduszy własnych i nie może być wyższa, niż 5% rocznego, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto Banku za dany rok podlegający ocenie.

Zasady oceny efektów pracy Członków Zarządu

1. Podstawą oceny efektów pracy są kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku, a także ocena indywidualnych wyników danego członka Zarządu.

2. Oceny efektów pracy członków Zarządu Banku dokonuje Rada Nadzorcza.
3. Ocena ta dokonywana jest po zakończeniu roku obrotowego, nie później niż do końca II kwartału roku następującego po okresie oceny, i obejmuje 3 lata, tzn. miniony rok obrotowy oraz dwa poprzednie lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależna od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością oraz zweryfikowany przez biegłego rewidenta wynik finansowy netto na dzień 31 grudnia roku poprzedzającego ocenę.
4. Ocena wyników całego Banku powinna obejmować koszt ryzyka Banku, koszt kapitału i ryzyka płynności w perspektywie długoterminowej.
5. Ocena efektów pracy członków Zarządu obejmuje m.in. wskaźniki Banku osiągnięte w latach podlegających ocenie w podziale na poszczególne lata w odniesieniu do realizacji planu finansowego w danym okresie, w zakresie:
 - 1) zysku netto;
 - 2) wskaźnika należności zagrożonych;
 - 3) wskaźnika płynności LCR.
6. Oceniając indywidualne wyniki pracy członka Zarządu Rada Nadzorcza bierze pod uwagę:
 - 1) efekty realizacji zadań wynikających z zakresu obowiązków i odpowiedzialności w ramach podziału zadań w Zarządzie;
 - 2) pozytywną ocenę kwalifikacji;
 - 3) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny sprawowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrole Komisji Nadzoru Finansowego, w obszarach nadzorowanych przez danego członka Zarządu.
7. W odniesieniu do kryteriów określonych w ust. 5 członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie wykonanie planu finansowego zostało zrealizowane na poziomie:
 - 1) 90 % zysku netto;
 - 2) 110 % wskaźnika należności zagrożonych;
 - 3) 100 % wskaźnika płynności LCR.
8. W przypadku kryteriów określonych w ust. 6 członek Zarządu ma prawo do premii rocznej, gdy w okresie podlegającym ocenie:
 - 1) dokonano pozytywnej oceny efektów pracy realizacji zadań członka Zarządu wynikających z zakresu jego obowiązków i odpowiedzialności;
 - 2) uzyskał pozytywną ocenę kwalifikacji;
 - 3) uzyskał absolutorium z wykonania obowiązków za dany rok obrotowy;
 - 4) wyniki kontroli przeprowadzonych w Banku przez podmioty zewnętrzne, w tym audyt wewnętrzny przeprowadzony przez Spółdzielczy System Ochrony SGB lub kontrola Komisji Nadzoru Finansowego, nie wykazały istotnych uchybień w obszarze nadzorowanym przez danego członka Zarządu.

9. Członek Zarządu uzyskuje pozytywną ocenę tylko i wyłącznie w przypadku spełnienia wszystkich przesłanek wskazanych w ust. 7 i 8.
10. Rada Nadzorcza dokonuje oceny członka Zarządu Banku w formie uchwały, podejmowanej odrębnie dla każdego członka zarządu.

Zasady przyznawania i wypłacania regulaminowej premii rocznej

1. Wysokość premii rocznej nie może stanowić znaczącej części wynagrodzenia członka Zarządu Banku.
2. Na podstawie przeprowadzonej oceny Rada Nadzorcza podejmuje decyzję w formie uchwały o przyznaniu premii rocznej i jej wysokości dla poszczególnych członków Zarządu w przypadku oceny pozytywnej.
3. Wypłata premii rocznej jest zmniejszana w przypadku nieobecności członka Zarządu w okresie podlegającym ocenie trwającej dłużej niż 6 m-cy.
4. Premia roczna nie jest przyznawana w przypadku:
 - 1) negatywnej oceny pracy członka Zarządu,
 - 2) zagrożenia niespełnienia wymogów ostrożnościowych o których mowa w art.142 ust.1 Ustawy Prawo bankowe;
 - 3) zagrożenia upadłością;
 - 4) gdy członek Zarządu uczestniczył w działaniach, których wynikiem były znaczne straty Banku lub był odpowiedzialny za takie działania;
 - 5) nie spełnienia odpowiednich standardów dotyczących rękojmi bezpiecznego i ostrożnego zarządzania bankiem.

Przyznana członkowi Zarządu premia roczna wypłacana jest jednorazowo w formie pieniężnej, w terminie 30 dni roboczych po podjęciu uchwały przez Radę Nadzorczą.

Ustanie stosunku pracy członka Zarządu Banku w okresie oceny nie powoduje pozbawienia go prawa do premii rocznej. W takiej sytuacji, ocena pracy członka Zarządu pod kątem wypłaty regulaminowej premii rocznej obejmuje wyłącznie okres zatrudnienia członka Zarządu Banku w trakcie okresu podlegającego ocenie.

Członkom Zarządu Banku przysługuje prawo odwołania się do Rady Nadzorczej Banku w przypadku zmniejszenia lub nie przyznania uznaniowej premii rocznej, na zasadach określonych w Regulaminie wynagradzania członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Poniecu.

W 2019 roku 3 osobom zajmującym stanowiska kierownicze w rozumieniu zapisów Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 06 marca 2017 r. przyznano i wypłacono zmienne składniki wynagrodzeń w formie premii rocznej. Przyznanie i wypłata zmiennych składników wynagrodzeń w 2019 roku nastąpiła na podstawie wyżej wymienionych rozwiązań.

W 2019 roku nie wystąpiły wynagrodzenia z odroczoną wypłatą.

W 2019 roku nie wystąpiły płatności związane z podjęciem i zakończeniem zatrudnienia.

XIX. Dźwignia finansowa

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

Lp.*	Pozycja	Kwota w zł
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	276 877 635
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	11 380 868
7	Inne korekty	-
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	288 258 503

*) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	276 877 635
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	276 877 635
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	24 022 757
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	- 12 641 889
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	11 380 868
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	34 660 074,96
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	288 258 503
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	12,02%

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych):

Lp.	Pozycja	Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	2 413 498
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych,	5 118 493

	wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	
EU-7	Instytucje	130 750 427
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	110 587 328
EU-9	Ekspozycje detaliczne	9 989 176
EU-10	Przedsiębiorstwa	8 563 465
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	87 567
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa nie generujące zobowiązania kredytowego)	9 367 681

4. Informacje jakościowe

1	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
2	Opis czynników które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni	Czynniki mające wpływ na wskaźnik dźwigni to wielkość sumy bilansowej Banku, wielkość zobowiązań pozabilansowych o określonych wagach ryzyka

XX. Ryzyko płynności (Rekomendacja P)

- Zarządzanie ryzykiem płynności zostało podzielone na dwa poziomy:
 - zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - komórka zarządzania „wolnymi środkami” odpowiada za utrzymanie płynności bieżącej i krótkoterminowej,
 - Oddziały Banku odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielania kredytów,
 - zarządzanie ryzykiem, w ramach którego komórka monitorowania ryzyka odpowiada za identyfikację, pomiar, monitorowanie i sprawozdawanie.
- Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych. Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania. Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego. W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.
- Bank jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Do zadań Banku Zrzeszającego należy:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śród-dziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający.

Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

4. Rozmiar i skład nadwyżki płynności:

<i>Nazwa nadwyżki</i>	<i>Wartość nadwyżki w tys.zł.</i>
Nadzorcza miara płynności krótkoterminowej ponad minimum	16 675

Bank na każdy dzień roboczy dokonuje obliczeń nadzorczych miar płynności przewidzianych dla banków o sumie bilansowej przekraczającej 200 mln zł. W 2019 roku miary płynności utrzymywały się na adekwatnym poziomie.

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

Lp	Nazwa	Wielkość	Limit wynikające z przepisów	
1	Norma długoterminowa	Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych funduszami własnymi	5,04	Min 1,00
		Współczynnik pokrycia aktywów nie płynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,59	Min 1,00
2	Wskaźnik LCR	223%	Min 80%	

5. Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności na dzień 31.12.2019r. (dane w zł)

Lp	Przedział płynności	Luka bilansowa prosta	Luka bilansowa skumulowana od początku	Luka prosta (z pozabilansem)	Luka skumulowana (z pozabilansem) od początku
1	Przedział do 1 miesiąca	68 877 497	120 265 153	66 834 105	116 178 369
2	Przedział do 3 miesięcy	14 162 450	83 039 947	14 162 450	80 996 555
3	Przedział do 6 miesięcy	1 955 444	84 995 391	1 955 444	82 951 999

6. Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania:

Rodzaj	Kwota w tys. zł	Warunki dostępu
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	62 552	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	161 117	w sytuacji awaryjnej

7. Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- istnienie dużej nadpłynności, co może mieć negatywne przełożenie na wynik finansowy Banku,
- ograniczone możliwości znalezienia innych źródeł finansowania, w szczególności na hurtowym rynku finansowym,

8. Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące.

9. Do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności można zaliczyć:
 - stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów Spółdzielczego Systemu Ochrony,
 - lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
 - przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
 - utrzymywanie Minimum depozytowego w Banku Zrzeszającym.
10. Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności. są:
 - baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym;
 - depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
 - płynność śróddzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w trakcie bieżącego dnia;
 - płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;
 - płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
 - płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
 - płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
 - bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku Strategii zarządzania ryzykiem, „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni.
11. Zgodnie ze Strategią zarządzania ryzykiem, Bank inwestuje nadwyżki zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym.
12. Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.
13. W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,
 - e) pozyskania kredytu refinansowego z NBP,
 - f) przyrostu depozytów.

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają łącznie wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,
- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

14. Bank jako uczestnik Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB ma możliwość skorzystania z pomocy Funduszu Pomocowego. Bank nie pozyskuje finansowania od innych Banków Spółdzielczych. Spółdzielnia udziela wsparcia płynnościowego Uczestnikom zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony.
15. System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:
 - struktury i stabilności źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
 - stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
 - wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
 - poziomu aktywów nieobciążonych;
 - analizy wskaźników płynności;
 - ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
 - wyników testów warunków skrajnych;
 - stopnia przestrzegania limitów i stopnia wykorzystania wskaźników wczesnego ostrzegania.

Raporty z zakresu analizy ryzyka płynności sporządzane są z częstotliwością miesięczną dla Zarządu Banku oraz kwartalną dla Rady Nadzorczej Banku i opisane w „Regulaminie funkcjonowania systemu informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Poniecu”.

XXI. Opis systemu zarządzania, w tym systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank:

- a) Główny Księgowy,
- b) Zespół finansowo – księgowy i sprawozdawczości,
- c) Oddziały,
- d) Stanowisko ds. kadr i samorządu,
- e) Stanowisko ds. informatyki.

Na drugą linię obrony składa się:

- a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie, tj. Stanowisko ds. analiz ryzyka i Stanowisko ds. monitoringu;
- b) Zespół analityków kredytowych,
- c) działalność Stanowiska ds. zgodności, obejmująca realizację zadań z zakresu kontroli wewnętrznej.

Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony:
 - 1) projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami wewnętrznymi Banku.
 - 2) raportowanie nieprawidłowości znaczących lub krytycznych do odpowiednich komórek drugiej linii, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych również do Zarządu Banku oraz komórki audytu Spółdzielni.
2. Druga linia obrony:
 - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
 - 2) przeprowadzanie pionowych testów przestrzegania mechanizmów kontrolnych,

- 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) matrycę funkcji kontroli,
 - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
 - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości do Zarządu i Rady Nadzorczej lub Komitetu audytu, a w przypadku nieprawidłowości krytycznych do komórki audytu Spółdzielni.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

XXII. Informacja o powołaniu komitetu do spraw wynagrodzeń

W Banku nie został powołany komitet ds. wynagrodzeń.

Zgodnie z art. 9 cb ust. 1 ustawy Prawy bankowe, Bank Spółdzielczy w Poniecu nie jest bankiem istotnym, w którym na mocy prawa powinien działać taki komitet.

Poniec, 03.07.2020r.

**Oświadczenie Zarządu Banku Spółdzielczego w Poniecu na temat adekwatności ustaleń
dotyczących zarządzania ryzykiem Banku oraz ogólny profil ryzyka
wg stanu na dzień 31.12.2019r.**

Zarząd Banku Spółdzielczego w Poniecu oświadcza, że ustalenia opisane w dokumencie o nazwie „Informacje z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału Banku Spółdzielczego w Poniecu wg stanu na dzień 31.12.2019r.” są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu ryzyka i strategii Banku.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

Rodzaj ryzyka	Wartość % w stosunku do funduszy własnych
Ryzyko kredytowe	76,44%
Ryzyko rynkowe	0,00%
Ryzyko operacyjne	8,95%
Ryzyko koncentracji zaangażowań, w tym:	0,0%
koncentracji dużych ekspozycji	-
koncentracji w ten sam sektor gospodarczy oraz wobec klientów prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami	-
koncentracji w ten sam rodzaj lub dostawcę zabezpieczenia	-
Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym	14,61%
Ryzyko płynności	0,00%
Ryzyko kapitałowe	0,00%

Wielkość ryzyka w działalności Banku prezentuje również apetyt na ryzyko wyrażony w postaci wskaźników ilościowych

<i>Nazwa limitu</i>	<i>Wysokość limitu</i>	<i>Wartość</i>	<i>Stopień realizacji</i>
Ryzyko kredytowe			
Łączna wartość aktywów (wg wartości bilansowej) w postaci: papierów wartościowych (niebędących papierami wartościowymi Skarbu Państwa, Narodowego Banku Polskiego, akcjami banku zrzeszającego), jednostek funduszy inwestycyjnych, udziałów	0	453.476,30	X
Wartość portfela o charakterze bankowym	0	160.712.800,77	X
Udział kredytów zagrożonych w portfelu kredytowym	Max 6%	2,20 %	36,67 %
Udział portfela kredytów podmiotów niefinansowych w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania	Max 85%	51,32 %	60,38 %
Udział ekspozycji kredytowych Banku zabezpieczonych hipotecznie w łącznej wartości ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w sektorze bankowym ¹	Max 2%	0,008 %	0,40 %
Udział ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu kredytowym	Max 80%	56,50 %	70,63 %
Udział zagrożonych ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie ogółem	Max 7%	2,36 %	33,71 %
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych Banku w łącznej wartości detalicznych ekspozycji kredytowych sektora bankowego ²	Max 2%	0,002 %	0,10 %
Udział detalicznych ekspozycji kredytowych w portfelu kredytowym	Max 7%	3,00 %	42,86 %
Udział zagrożonych detalicznych ekspozycji kredytowych w detalicznych ekspozycjach kredytowych ogółem	Max 2,5%	0,45 %	18 %
Ilość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu)	-----	17	-----
Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu)	-----	9.680.800,00	-----
Wartość ekspozycji kredytowych udzielonych poza obowiązującymi standardami kredytowania (w okresie od daty ostatniego raportu) w relacji do średniej wartości portfela kredytowego obliczonej wg stanów z końca miesiąca analizowanego okresu	-----	5,88 %	-----

¹ Limit monitorowany raz w roku, do końca I kwartału.

² Limit monitorowany raz w roku, do końca I kwartału.

Ryzyko operacyjne			
Liczba pracowników przyjętych do pracy w badanym kwartale	Max 2 szt.	1 szt.	50%
Liczba pracowników odchodzących z pracy w badanym kwartale	Max 3 szt.	1 szt.	33,3%
Liczba reklamacji związanych z kulturą i jakością obsługi klientów w badanym kwartale	0 szt.	0 szt.	-
Liczba pozyskanych nowych klientów w badanym kwartale	Max 207 szt.	134 szt.	64,73%
Liczba przeprowadzonych operacji powyżej kwoty wysokiej w badanym kwartale	Max 490 szt.	463 szt.	94,48%
Liczba nadwyżek kasowych wykazanych w badanym kwartale	Max 5 szt. Max 1 700,00 zł	0 szt. 0,00 zł	-
Liczba niedoborów kasowych wykazanych w badanym kwartale	Max 5 szt. Max 1 500,00 zł	0 szt. 0,00 zł	-
Liczba zgłoszonych przez klientów reklamacji w badanym kwartale	Max 10 szt.	4 szt.	40%
Liczba błędnie zrealizowanych przelewów w badanym kwartale	Max 11 szt.	1 szt.	9,09%
Liczba przypisanych błędnych historii odsetkowych w badanym kwartale	Max 4 szt.	0 szt.	-
Przekroczenie limitów na rachunkach w badanym kwartale	Max 16 szt.	10 szt.	62,5%
Czas niedostępności systemu operacyjnego w badanym kwartale	strata niefinansowa: do 24h niska, 24h - 96h średnia, powyżej 96h wysoka	-	-
Czas niedostępności bankomatów w badanym kwartale	strata niefinansowa: do 24h niska, 24h - 96h średnia, powyżej 96h wysoka	-	-
Czas niedostępności kanałów bankowości elektronicznej w badanym kwartale	strata niefinansowa: do 24h niska, 24h - 96h średnia, powyżej 96h wysoka	4h 39 min	strata niska
Awarie sieci telekomunikacyjnych w badanym kwartale	strata niefinansowa: do 24h niska, 24h - 96h średnia, powyżej 96h wysoka	-	-
Awarie sprzętu wynikłe w badanym kwartale	Max 4 szt.	1 szt.	25%
Liczba aktów wandalizmu w badanym kwartale	Max 2 szt.	0 szt.	-
Oszustwa wewnętrzne	Max 30 000,01 zł (roczna)	0,00 zł	-
Oszustwa zewnętrzne	Max 30 000,01 zł (roczna)	0,00 zł	-
Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Max 9863,18 zł (roczna)	0,00 zł	-
Klienci, produkty i praktyki operacyjne	Max 11 328,45 zł (roczna)	0,00 zł	-
Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Max 11 328,45 zł (roczna)	0,00 zł	-
Zakłócenia działalności banku i awarie systemów	Max 51 566,42 zł (roczna)	9558,96 zł	18,53%

Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	Max 75 413,52 zł (roczna)	718,67 zł	0,95%
Ryzyko walutowe			
Udział całkowitej pozycji walutowej w funduszach własnych	Max 2%	0,18%	9,02%
Ryzyko płynności			
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M3	0	0	x
Ilość przypadków przekroczenia nadzorczej miary płynności M4	0	0	x
Udział depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały	Min 105%	199,96%	52,51%
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie do 1 roku	0	0	x
Ilość przekroczeń limitu luki płynności w okresie powyżej 1 roku	0	0	x
Ilość przekroczeń Wskaźnika LCR	0	0	x
Ilość przekroczeń Wskaźnika NSFR	0	0	x
Ryzyko stopy procentowej			
Iloraz aktywów wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku w pasywach wrażliwych o oprocentowaniu uzależnionym od stawek własnych Banku	1	0,11	x
Maksymalna dopuszczalna zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania w wyniku zmian stóp procentowych o 100 p.b	Max 30% annualizowanego wyniku odsetkowego	19,75%	65,83%
Maksymalna dopuszczalna zmiana wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego w wyniku zmian stóp procentowych o 100 p.b	Max 0,80% annualizowanego wyniku odsetkowego	0,28%	35,00%
Ryzyko kapitałowe			
Łączny współczynnik kapitałowy	Min 14,00%	25,51%	54,88%
Współczynnik kapitału Tier I	Min 11,50%	25,51%	45,08%
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	Min 10,00%	25,51%	39,20%
Obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych	Max 69%	43,00%	62,33%
Wskaźnik dźwigni finansowej	Min 5%	12,02%	41,60%

Zarząd Banku Spółdzielczego w Poniecu

03.07.2020r.

Mieczysław Dużałka
Prezes Zarządu

PREZES ZARZĄDU

Mieczysław Dużałka

03.07.2020r.

Grażyna Andrzejewska
Wiceprezes Zarządu

WICEPREZES ZARZĄDU

Banku Spółdzielczego w Poniecu

Grażyna Andrzejewska

03.07.2020r.

Tomasz Maćkowiak
Wiceprezes Zarządu

WICEPREZES ZARZĄDU

Banku Spółdzielczego w Poniecu

Tomasz Maćkowiak